

יוסף ורזאל

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דוד" [בהשתתפות כולל "יוני המעלה"]
העלון לע"נ אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
ואימי מורתי רחל בת איזה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ' מר השון התשע"ז

בת שלום

שבת יא' סיון ה-תשפ"ה
פרשה: נשא
הפטרה: ויהי איש אחד

הדלקת נרות - 19:26
צאת השבת - 20:20
ר"ת: 21:15

הדלקת נרות בשבת הבאה 19:29

נשא	במדבר
עמוד השחר: 4:10	4:10
זמן טלית: 4:17	4:17
זריחה: 5:35	5:35
צאת: 12:43	12:42
מנחה גדולה: 13:17	13:17
שקיעה: 19:52	19:49

מסורת ליל חנוכה

"במה לעצמו"

הנזיר נקרא חוטא, וחטאו - שהוא בונה במה לעצמו ומפריש את עצמו מכל העולם לנהוג איסור בדבר שהכול נוהגים בו היתר. לכן נאמר בניזיר (במדבר ו, ד) "כי יפליא" - הוא רוצה להיות מובדל ומופרש מזולתו.

העלון לרפואת
מנשה בר דוד וברוריה
מרת אחותי דינה בת רחל
ולע"נ חמי ר' שלום בר שמחה ז"ל
חמותי מרים בת רחל ע"ה
הרוצה להקדיש את העלון או חלקו
בטל... 052-5079555

"יברכך ה' וישמך"

המדרש שואל: מניין זכו ישראל לברכת כהנים. כלומר, המדרש תמה, איך זכה עם ישראל שיהיו בהם אנשים בדרגה כה גבוהה, שבכוחם להיות מורי הדרך לעם, ובכוחם לברך את עם ישראל ברכת אמת.

ספר "החינוך" אמנם רואה בכהנים את מורידי השפע מן השמים בזכות קדושתם ועבודתם בהיותם משרתים בקודש. אבל תשובה זו לא מספקת, מניין הם זכו בכל זאת?

על כך עונה המדרש: חזק אמר מ"כ יהיה זרעך. פירוש: הגדול בישראל שואב את גדולתו מההבטחה שנתן הקב"ה לאברהם - ההבטחה של אחדות ישראל ואהבת ישראל, וממנה שואב הגדול את גדולתו. וחד אמר מ"נלכה עד כה". כלומר, מכח מסירות הנפש של יצחק להקריב עצמו על קידוש ה', שנאמר במתן תורה. דהיינו, כח הגדלות לבח הברכות שואב הגדול מן התורה.

מכאן, שאמנם נכון שכהונה עוברת בירושה, אך הברכה מתקיימת שלמברך שלשת הסגולות: סגולת אהבת ישראל, מסירות נפש ועמל בתורה.

הרש"ר הירש מסביר שהכהנים הם שליחי הציבור. הברכה באה לא ע"י הכהנים אלא ע"י כוונת הציבור. בעל התפילה מקריא את הברכה והציבור עונה אמן ופועל בברכה. הכהן הוא רק שליח שכוון נובע מן הציבור ותפילתו משולבת בתפילת הציבור. עתה מובן לנו גם הסברו של ה"חינוך" הכהנים הם משרתי הקודש והם נבחרו להיות שליחי הציבור.

הכהנים באים לבקש ברכה בשם הציבור, אשר הכין ליבו לקבל את הברכה, ובסופו של דבר ה' הוא מברכם. ולו חפץ ה' בברכתם, יצוה הוא עצמו בלי שליח?

אלא, שאם נאסוף את כל מה שאמרנו לעיל, נבין את ספר "העיקרים" שמסביר את יסוד הברכה, כהורדת השפע באמצעות הצדיק, המתגלם בכהן סמיכת כהנים על קרבנות, כמו הרמב"ם ידם בשעת ברכת כהנים, הן פעולה להכין את המתברך לקלוט את שפעת הברכה. המברך מזרים את הברכה לציבור ולא לעצמו. לכן הכהן מוריד את השפע בכל מקרה, גם אם אינו ראוי מצד מעשיו. ה' הוא המברך והכהן משמש מפאת סגולתו, זה שמוכיל את הברכה.

האברבנאל מביא פירוש מעניין. הוא סובר כי שלשת חלקי ברכת כהנים מופנים לשלשת חלקי האומה: אנשי העבודה והעמל מקבלים את הברכה "יברכך" שתחול ברכה במעשי ידיהם, לעם החוקר והלומד, לאנשי המחקר והעיון, באה הברכה "יאר ה' פניו אליך" - שתהיה להם הארה ממרוקים להבין במושכל מהם ולהשיג עד כמה שיכולו מוחו של האדם להשיג, הברכה השלישית מיועדת לעם הלוחם והמגן על אדמת ישראל, לחלק זה של העם ניתנה ברכת השלום. כאשר העם יושב בארצו, עובד את ה' ומתפרנס למחייתו ומאוחד בתוכו, זוכה הוא לברכה המשולשת, כאשר משלימה אותם הברכה אשר לה זקוקים אנו יותר מכל "ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום".

העלון לע"נ
מור אבי ר' יוסף בר אסתר ז"ל שנלב"ע י' סיון
תשנ"ב.

"ישועתו של ידיד אמת" א'

ספר ליל חנוכה

יעקב ספורטאש ושלמה הלוי נודעו בעיר תלמסאן בידדותם העזה. הם אמנם לא השתייכו לאותו מעמד. שכן שלמה הלוי נמנה על עשירי העיר ואילו יעקב ספורטאש נאבק בכל בוקר מחדש על מנת להביא טרף לביתו, אולם הדבר לא מנע מהם לעמוד בקשרי ידידות עזים.

יעקב היה אורח של קבע בחנות הבדים הגדולה של שלמה הלוי. הוא היה מגיע כל אימת שחשקה נפשו ללגום ספל תה חלוט היטב. ללעוס בקלאווה נוספת דבש, ולשוחח על דא ועל הא. ויותר מכך. כל אימת שהיה זקוק להלוואה כל שהיא, קטנה או גדולה.

דלתו של שלמה היתה פתוחה תמיד בפניו. מעולם לא סירב לקבל את ידידו, גם לא כאשר סוחרים נכבדים שוטטו בינתיים בחנות הגדולה תוך כדי המתנה חסרת סבלנות לסיומה של שיחת הרעים.

אהבה עזה רחש שלמה הלוי לידידו הדל, אהבת נותן למקבל. הוא ידע עד כמה יעקב מתאמץ על מנת להביא לחם לפי הטף, ומשכן האיר לו פניו תדיר.

הוא לא נהג להמתין עד שיעקב יבקש ממנו ביבושת סכום כל שהוא, אלא תמיד הקדים והתעניין מהו סכום ההלוואה הנדרש, ולא פעם הפכו ההלוואות למתנות שלא נתבעו.

עשרים שנה חלפו מאז החלה ידידותם של השניים לפרוח, עשרים שנה במהלכן היו שלמה ויעקב כשני קווים מקבילים שאינם נפגשים לעולם, האחד עשיר ורעהו עני.

ואז, לא ביום אחד, החל הגלגל מתהפך. יעקב שלח ידו בכמה עסקים מוצלחים והחל רואה ברכה בעמלו, ואילו שלמה, הסוחר המצלית, החל נוהל הפסדים בעסקיו.

בתחילה נע הגלגל בתנועה איטית, אבל כעבור תקופה כבר היה ברור כי יעקב ספורטאש נפרד, על מנת שלא לשוב, מחיי העוני המחפיר, בעוד רעהו, שלמה הלוי, זקוק לרחמי שמים מרובים, שכן חובותיו הולכים וגדלים ונכסיו הולכים ומתמעטים.

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "Shor for Zion" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555

שיעורי לווין

לע"נ מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל
כל מוצאי שבת אפשר לצפות בשיעורי הרש"ל ר' יצחק יוסף שליט"א בלוויין על מסך גדול
בבית הכנסת אשר ב"שבט סופר"

מנויים: לקבלת העלון חינם במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

החלקות

דיני מלאכות המתחילות בערב שבת ומסתיימות בשבת, וכמה מדיני מסירת מלאכה לגוי בקבלנות בערב שבת
החלקות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

הוצאת חפצים לרשות הרבים סמוך לשבת

לא. בדין האמור לעיל (סעיף כח) שסמוך לחשכה אסור לצאת לרשות הרבים כשחפץ בידו, כתבו האחרונים שלסוברים שבזמנינו אין לנו רשות הרבים, — [מפני שלא נקראת רשות הרבים אלא אם כן יש ברוחבו של הרחוב שש עשרה אמה, וגם עוברים בו ששים ריבוא בני אדם בכל יום, (עיי' בשלחן ערוך להלן סימן שמה סעיף ז)], ובזמנינו אין רחוב שעוברים בו ששים ריבוא בני אדם בכל יום], — מותר לצאת סמוך לחשכה כשחפץ בידו או בכיסו, שהרי אפילו אם ישכה ויוציא בשבת לא יעבור אלא על איסור דרבנן, ובכל דבר שאיסור הוצאתו בשבת מדרבנן לא גזרו חכמים לאסור הוצאתו סמוך לשבת.

ומכל מקום כשהוא סמוך לשקיעת החמה ממש, יש להחמיר בזה אף בזמן הזה.

בדיקת בגדיו קודם שיצא בהם בשבת לרה"ר

לב. מצוה למשמש בבגדיו סמוך לכניסת השבת, לבדוק שאין בהם דבר שאסור לצאת בו לרשות הרבים בשבת. ויש אומרים שאם היה הדבר סמוך ממש לשקיעת החמה, חייב מן הדין למשמש בבגדיו, ורק קודם לכן אין זה אלא מצוה. ויש אומרים שאם רוצה לצאת מביתו באותה שעה, חייב מן הדין למשמש בבגדיו, ואפילו אינו סמוך ממש לשקיעת החמה, אבל כשאינו רוצה לצאת מביתו באותה שעה, אין זה אלא למצוה בעלמא.

ויבדוק בחגורתו ובכל מקום שרגיל להניח שם דבר מסויים. ואף האשה צריכה לבדוק שאין בבגדיה דבר שאסור לצאת בו לרשות הרבים.

ואפילו אם הוא נמצא במקום שאינו רשות הרבים גמור, מצוה למשמש בבגדיו סמוך לכניסת השבת, כדי לבדוק שאין בכיסו דבר האסור בטלטול משום מוקצה.

ומי שיש לו בגדים נקיים מיוחדים לשבת, ולא לבש בגדים אלו קודם לכן בימות החול, ויודע בודאי שאין בהם דבר, אינו צריך לבדוקם בערב שבת כלל.

הן ומוציאין את האדם מן העולם – אפרוש מהם ביותר ואתרחק לצד האחרון עד שלא יאכל בשר ולא ישתה יין וכו'... גם זה דרך רעה היא – כותב הרמב"ם, ואסור ללכת בה והמהלך בדרך זו נקרא "חוטא". שהרי הוא אומר בנויר "וכפר עליו מאשר חטא על הנפש".

אמרו חכמים: ומה אם נויר שלא פירש אלא מן היין, צריך כפרה, המונע עצמו מכל דבר ודבר – על אחת כמה וכמה. לפיכך צוו חכמים שלא ימנע אדם את עצמו אלא מדברים שמנעתו תורה בלבד, ולא יהא אסור עצמו בנדירים ובשבועות על דברים המותרים.

"וזהוהוה היא ונקתה ונזרעה זרע" בגמרא נאמר, שאם היתה האשה עקרה, נפקדת. היתה יולדת בצער, יולדת בריוח. אחד, יולדת שנים. ולכאורה הדבר תמוה, שהרי כל ענינה של אשה זו, נגזר מחמת שנסתרה עם אדם זר, ובעלה קנא לה, ולא שמעה אליו. ואם כן, על מה ולמה מגיע לה השכר הגדול הזה?

ברם, אומר רבי אליהו לופיאן זצ"ל, יסוד גדול בעבודת ה' למדנו מכאן. אדרבא, אשה כזו שהגיע למצב שפל כל כך, להתייחד עם אדם זר, אף לאחר שבעלה קנא לה, ולא שמעה אליו, הרי שעמומה היא בניסיון עצום. ועתה נתברר שאכן בעזר רוחה התגברה האשה על יצרה ולא הגיעה לכלל חטא, "וזהוהוה היא". ועל מעשה אמיץ כזה, של כבישת היצר, אכן מגיע לאשה הזו שכר עצום כל כך, אף שבאם לא תעשה תשובה, הרי שתקבל את עונשה על עצם מעשה היחוד והסתירה. ברם על כבישת היצר, הנה שכרה מושלם: "ונקתה ונזרעה זרע".

"כף אזהר עשרה זתב מלאה קטורת" מי שממעט מאכילתו אפילו כף אחת ונותנו לעני, שוה שכרו "עשרה זתב", דהיינו זהב הרוחני מי יודע כמה ערכו. ואם נותן קערה אחת אוכל לעני, שכרו "שלושים זתב ומאה משקלה".

"ויעשו כן בני ישראל וישלחו אותם אל מוזן למוזה" לכאורה תמוה כפל לשון הכתוב "ויעשו כן בני ישראל – וישלחו אותם אל מוזן למחנה", דמכיון שהודיע הכתוב שבני ישראל עשו כדבר ה', אם כן ברור הוא ששילחו את הטמאים אל מוזן למחנה, כדבר ה' אל משה. ומדוע איפוא כפל הכתוב את לשונו והאריך במקום שאין צריך להאריך?

כמה תשובות לכך. ונציין את דבריו של רבי חזקיהו בר מנחם "החזקוני", הכותב שכפל הכתוב את לשונו מפני שהיו כאן שני ציוויים: האחד. אל הבית דין – שישלחו את הטמאים מן המחנה.

השני. אל הטמאים עצמם שצריכים לצאת. ובא הכתוב להשמיענו שלא היה צורך כלל לכופ את הטמאים ולא העלימו את דבר טומאתם שהיתה ביניהם, כי מצד שדבר ה' אל משה עשו כן גם הטמאים עצמם אף מבלי כפייה על ידי הבית דין.

"והתודו את זמאתם אשר עשו" מפני מה, יש לשאול, נקטה כאן לשון רבים, "והתודו את חטאתם אשר עשו". כשכל הפרשה נוקטת היא בלשון יחיד: "והשיב – ונתן"?

אלא מבאר רבי אריה לייב צינץ זצ"ל, בספרו "מלא העומר". שהרי נאמר בגמרא: "כל מי שיש לו מעות ומלוה אותן שלא בעדים עובר משום ולפני עיור לא תתן מכשול".

והטעם לכך, לפי שבכך הוא גורם, שיהא הלה (הלווה) מכחיש בפניו את דבר ההלוואה, שכן אין אדם שבעולם שיעיד על דבר ההלוואה. ואף המפקיד, שותף הוא אפוא לחטאו של הנפקד הבא לנשלו ממעותיו. משום שהאמין לו בלי עדים.

ולפיכך כותב הרב זצ"ל, נאמר איפוא בכתוב בלשון רבים: "והתודו את חטאתם" – שניהם צריכים להתודות. לא רק הנפקד אלא גם המפקיד.

"וכפר עליו מאשר חטא על הנפש" שמא יאמר האדם: הואיל והקנאה והתאוה והכבוד וכיוצא בהם, דרך רעה

החלקות

"דאגה ושמחה"

אחר מקורבי משפחתו של רבי זושא מאניפולי בא פעם לבקרו. רבי זושא קיבלו. בדרכו, בשמחה גדולה ובפנים נזהרות, אולם האורה הבחין שפניה של רעייתו מביעות דאגה וצער. כשיצא רבי זושא לרגע מהחדר, שפכה האישה את ליבה לפני האורה וסיפרה על מצוקתם הקשה ועל הקושי המשווע שבו הם שרויים. כשהזר רבי זושא לא התאפק האורה ושאלו, איך ייתכן שרעייתו בה מוראגת ואילו הוא בה שמח.

חייד רבי זושא והשיב: "היא מוראגת משום שהיא סומכת עליי, וזו בהחלט סיבה לדאגה, שהרי עני ואביון אני. לעומתה, אני משליך את יחבי על הקב"ה, שהוא כול-יכול, ולכן אני שמח".